

גנזי המלך

70 קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת ארבע כנסות

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-90,000 עותקים

"כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יְחִיֶּה הָאָדָם"

אם אדם מסיר בטחונו מה' ותולה אותו בעניני פרנסה על עצמו, או על זולתו, הקב"ה מסיר השגחתו ממנו. מתוך הרצאותיו של הרב אמנון יצחק

שיהיה ואין שום דבר בעולם חוץ לגזרתו, הוא נשען בבטחונו על עצמו ועיניו אינן נשואות אך ורק לשמים. כשאדם עושה כן זה לא אומר שהוא באמת בכוחו עושה, אלא זה אומר שה' איפשר לו לעשות ואם הוא לא ירצה הוא לא יאפשר לו.

כתוב במדרשים: 'שלכל גבעול ולכל פרח יש מלאך שאומר לו גדל'. מה פרוש? יש כח רוחני שהוא ממונה על הפרח והוא אומר לו גדל. אם אין את החלק הרוחני שאומר לו גדל, אין כלום.

מסופר שלפלוסופים היתה שאלה שהתחבטו בה ולא ידעו תשובה: איך יכול להיות, שהנשמה והגוף קשורים ביחד? הרי אם אתה מפסיק לאכול - הנשמה יוצאת, והנשמה הרי לא ניזונה מאוכל. אז מדוע כשמפסיקים לאכול הנשמה יוצאת? כל הפילוסופים נתחבטו בשאלה זו, כולל אריסטו ולא מצאו תשובה. עד שבא האר"י הקדוש וגילה את התשובה; שבכל אוכל יש את האוכל עצמו ויש את מאמר ה' שבאוכל. 'כי הוא אָמַר וַיְהִי הוּא צְנִיָּה וַיַּעֲמֵד' (תהלים לג ט), יש מבוע מן השמים, רוחני, שזורם כל הזמן לכאן וזהו מאמר ה'. 'אֲשֶׁר בְּמֵאֲמָרוֹ בָּרָא שְׁחָקִים' (ברכת הלבנה) הוא ברא והמאמר שלו נשאר. החלק הרוחני של החיות שהוא רצונו יתברך, נמצא גם במאכל. אז יש מאכל - ויש מאמר ה' שבמאכל. כמו שאומרים בתפילה 'וּבְטוֹבוֹ מְחַדֵּשׁ כָּל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְרָאשִׁית' (ברכות ק"ש), כלומר: העולם לא נברא לפני 5760 שנה חד פעמי ודי. לא! בכל יום. בכל רגע ה' מחדש את העולם. במדה ויפסיק ויסיר

אָבֵד הַנְּשָׂאִים וְהַנְּסֻתָּיִם מִפְּנֵיָהּ" (דברים ז כ), הצרעות היו מטילות ארס בעינים. כך היו המלחמות של פעם. לקב"ה אין שום בעיה! השאלה כמה אתה מאמין ובוטח בקב"ה? הבוטח הוא גם מאמין, אבל יש מאמינים שאינם בוטחים.

רבינו כחיי בשער הבטחון אומר: אם אדם מסיר בטחונו מה' ותולהו בזולתו, הקב"ה מסיר השגחתו ממנו ומניח אותו

ביד מי שבטח עליו. אם אדם מסיר את הבטחון מה' ואפילו רק קצת בוטח בזולתו, או בעצמו או באחרים, ה' מסיר השגחתו ממנו ואומר לו: אתה יודע להסתדר? תסתדר לבדך. הבן אדם, במקום שיבטח במאת האחוזים בהקב"ה, בבחינת: 'הַשְּׁלַח עַל ד' יְהִבֵּךְ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ' (תהלים נה כג), במקום שיאמין שהכל פועל על פי רצונו יתברך ומה שהקב"ה גוזר זה מה

טיטוס הרשע אחרי שנכנס לקדש הקדשים אמר (גיטין נ"ב): 'אֵי אֶ-לְקִימוֹ צוּר חֲסִיוֹ בּוֹ' (דברים לב לז) מי זה הא-לוקים שלכם, אני מוכן להלחם בו, לאחר שהחריב בית מקדשנו רצה להתפאר. 'נַטַּל את הפרוכת.. והביא כל כלים שבמקדש.. והושיבן בספינה לילך להשתבח בעירו'. בהיותו באניה 'עמד עליו נחשול שבים לטובעו, אמר: כמדומה אני שא-לקיהם של אלו אין גבורתו אלא במים; בא פרעה טבעו במים, בא סיסרא טבעו במים, אף הוא עומד עלי לטובעני במים'. טיטוס הבין שיש פה משהו שמימי ואמר: האלקים שלכם חזק במים, פעם הוא אפילו הביא מבול, אבל נראה אותו על היבשה, ככתוב (שם): 'אם גבור הוא יעלה ליבשה ויעשה עמי מלחמה?' אמר הקב"ה: ככה אתה אומר? 'יצתה בת קול ואמרה לו רשע בן רשע, בן בנו של עשו הרשע, בריה קלה יש לי בעולמי ויתוש שמה... עלה ליבשה ותעשה עמה מלחמה, עלה (טיטוס) ליבשה, בא יתוש ונכנס בחוטמו ונקר במוחו שבע שנים'. הקב"ה שלח יתוש מהיבשה, היתוש נכנס לטיטוס הרשע דרך האף טיפס למחו ושיגע אותו בזמזומו. מחצי דקה אדם יכול להטרף והוא זימזם שבע שנים במחו.

כשמת טיטוס הרשע פתחו לו את הראש מצאו כמין צפור. היתוש גדל על חשבון המח שלו כמו שהעיד רבי פנחס בן ערובא (גיטין נ"ב): 'אני הייתי בין גדולי רומי וכשמת פצעו את מוחו ומצאו בו כצפור דרור משקל שני סלעים במתניתא'. הקב"ה לא צריך טילים, מספיק יתושים וזבובים. פעם נלחם הקב"ה בשביל ישראל עם צרעה ככתוב: 'וְגַם אֶת הַצְּרָעָה יִשְׁלַח ד' אֶ-לְקִיָּהּ בָּם עַד

מוסר

"בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ"

האדם קובע שכר מצוותיו וגודל עונותיו

שאלה מפורסמת ששואלים כולם: בגמרא קדושין (ל"ט): נאמר: שאין שכר מצוה בעולם הזה, אבל הרי כתוב: **"בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ"** (דברים כ"ד, ט"ו)?

מסופר שפעם ניגש הגרנ"ט (הגאון רבי נפתלי טרופ זצ"ל), שהיה ראש ישיבה בראדין, אל ה'חפץ חיים' ואמר לו שמצב הישיבה בכי רע והתלמידים רעבים ללחם. האם אני יכול למכור 'אמן' אחד ולקבל תמורת זה כסף מד' וכך אוכל לפרנס לא רק את הישיבה שלנו?!

ענה לו ה'חפץ חיים': אם היה נכנס ילד לחנות מכולת ומבקש מסטיק מהמוכר והיה משלם לו כבשטר של מליון דולר. האם היה מקבל עודף?

כל העולם כולו - לא יספיק כדי לשלם לך את השכר של ענית 'אמן' אחד! זאת הכונה ששכר מצוה בעולם הזה - אין! ואם תאמר, שמא ניתן לשלם במצות 'אמן' אחת, אבל לבקש תמורתה "רק" מאה אלף דולר? התשובה היא שאת השכר של המצוה - והלא אין שכר בעולם הזה? אלא שאת שכר המעשים מקבלים בדיוק לפי מה שהאדם מעריך אותם!

וכבר אמר מרן הרב שך זצ"ל על האמורא בפרשת 'משפטים', שאם אדם גנב כבש

והלא אין שכר בעולם הזה? אלא שאת שכר המעשים מקבלים בדיוק לפי מה שהאדם מעריך אותם!

תפילה

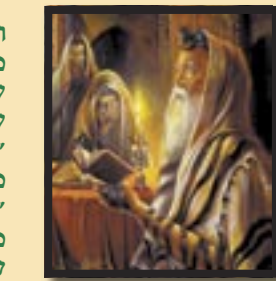
'הַגְּדוֹל הַגְּבוֹר וְהַנּוֹרָא'

כל צבקות מעלה - מעריצין ומקדישין וממליכין

אותו (בדינרים) בשל כסף, והלא (ודאי) גנאי הוא לו'.

עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מוֹדָה'

כתוב באבות דרבי נתן (פרק י"ב): 'הקב"ה עושה שלום במרום ואיזה שלום עשה הקב"ה במרום? שלא קרא עשרה גבריא-ל, עשרה מיכא-ל, עשרה אוריאל-ל, עשרה רפאל-ל, כדרך שבני אדם קורין עשרה ראובן, עשרה שמעון, עשרה לוי, עשרה יהודה, שאלמלא עשה כדרך שבני אדם עושים - כיון שקרא לאחד מהם, באין לפניו ומתקנאין זה בזה. אלא קרא גבריא-ל אחד, מיכא-ל אחד, כיון שקרא אחד, הוא בא לפניו ומשגרו לכל מקום שירצה. ומנין שיראים זה את זה ומכבדין זה את זה וענותנין מבני אדם? שבשעה שפותחין את פיהם ואומרים שיר, זה אומר לחבירו: "פִּתַּח אֶתָּה שְׂאֵתָּה גְּדוֹל מִמֶּנִּי" וזה אומר לחבירו: "פִּתַּח אֶתָּה שְׂאֵתָּה גְּדוֹל מִמֶּנִּי" לא כדרך שבני אדם עושין, שזה אומר לחבירו:

הַגְּבוֹר וְהַנּוֹרָא" (נחמיה ט לב), אילו לא היה אומר אותם משה רבינו בתורתו ולא היו מתקנים אנשי כנסת הגדולה בתפלה, לא היינו יכולים לאומרם ואתה מאריך כל כך, 'משל למלך בשר ודם שהיו לו אלף אלפים דינרי זהב והיו מקלסין

תקיעות, רק בערב שבת או גם בערב יום טוב?

שו"ת 'חברותא'

'גנזי המלך' מציג שאלות מעשיות שיש להן מענה בדפים הנלמדים במסגרת 'הדף היומי', עם ביאור 'חברותא'. למותר לציין שאין לסמוך על הנאמר בו לפסיקת הלכה.

מערכת 'חברותא' מיוחד ל'גנזי המלך'

שבת דף קח ע"א

שאלה: נתבאר לעיל (ל"ה): שהיו תוקעים שש תקיעות בערב שבת, רצוני לברר האם גם בערב יום טוב היו תוקעים, או שערב יום טוב שונה בדיני מערב שבת?

תשובה: בדף ק"ד ע"ב מבואר שביום הכיפורים שחל להיות בערב שבת, לא היו תוקעים את שש התקיעות, (ופירש רש"י שהרי כל ענין התקיעות הוא כדי להבטיל את העם ממלאכה, ויום הכיפורים קדוש כשבת ואסור בכל מלאכה), ואמר על זה רבי יהודה בן פזי שאין זה אלא לדעת רבי עקיבא הסבור שחלבי שבת (חלב של הקרבנות שהוקרבו בבית המקדש בשבת) אינם קרבין ביום הכיפורים, אבל לדעת רבי ישמעאל הסבור שחלבי שבת קרבין ביום הכיפורים, צריך לתקוע, ופירש רש"י שלדעת רבי ישמעאל, מכיון שיום הכיפורים קל יותר באיסור המלאכה מאיסור שבת שהרי קרבין בו חלבי שבת, לכן יש לתקוע כדי שידעו שיום זה קל יותר משבת, וכשיחול יום הכיפורים במוצאי שבת ולא יתקעו ידעו שמתר להקריב בו חלבי שבת.

בערב יום טוב

הרי מתבאר שטעם התקיעות בערב

שבת, הוא כדי להודיע שיום זה חמור יותר מיום שקדם לו, ולפי זה אף בערב יום טוב צריך לתקוע כדי להודיע שיום טוב חמור מיום חול.

וכן מפורש בתוספות (ד"ה ליתקע) שכתבו דכל תקיעות שתוקעין בערב שבת "או ערב יום טוב" וכן מפורש בדברי רש"י בחולין (דף כ"ו ע"ב ד"ה תקיעה) שבערב יום טוב גם כן תוקעין. וכן דעת רב האי גאון (הובא דבריו בפירושו רבינו חננאל המורפס להלן דף קט"ו ע"א).

דעת הרמב"ם

ב'שפת אמת' כתב שמדברי הרמב"ם נראה שאין תוקעין בערב יום טוב, שלענין שבת הביא דין התקיעות (בפ"ה מהל' שבת הי"ט) ולענין יום טוב לא הזכיר כלל דין התקיעות, (וכן מוכיח השפ"א מסוכה נ"ד: ועוד). וצריך לבאר למה באמת לדעת הרמב"ם לא היו תוקעים בערב יו"ט, והרי גם בערב יו"ט צריך להבדיל את העם ממלאכה, ולהודיע שבא יום האסור במלאכה.

תקיעה להדלקת הנר

בדף ל"ה ע"ב מבואר דעת רבי נתן, שתקיעה שלישית היא כדי להודיע שצריך להדליק את הנר, ולדעת רבי יהודה הנשיא מבואר בדברי רש"י שתקיעה רביעית באה להודיע שצריך להדליק את הנר, ובבבביתא ששה רב יהודה לבנו רבי יצחק, תקיעה שניה היתה כדי להדליק את הנר, הרי שלדעת כל התנאים הדלקת הנר

ב'שפת אמת' כתב שמדברי הרמב"ם נראה שאין תוקעין בערב יום טוב, שלענין שבת הביא דין התקיעות (בפ"ה מהל' שבת הי"ט) ולענין יום טוב לא הזכיר כלל דין התקיעות, (וכן מוכיח השפ"א מסוכה נ"ד: ועוד). וצריך לבאר למה באמת לדעת הרמב"ם לא היו תוקעים בערב יו"ט, והרי גם בערב יו"ט צריך להבדיל את העם ממלאכה, ולהודיע שבא יום האסור במלאכה.

ביאור בדברי הרמב"ם

הרי שביו"ט אין הקפדה להודיע לבני ביתו על זמן הדלקת הנר, ולפי"ז לכאורה גם אין ענין בתקיעה על הדלקת הנר, שהרי אפשר גם ביו"ט עצמו, ולפי זה יש מקום לומר שדעת הרמב"ם שעיקר תקנת התקיעות היתה כדי להודיע על הדלקת הנר, וכיון שתקנו תקיעה על הדלקת הנר התקינו גם שאר התקיעות, ולכן ביו"ט שאין צורך להודיע על הדלקת הנר, לכן גם לא תיקנו סדר תקיעות אחר, לאחר שעיקר תקנת התקיעות אין צורך בה בעיו"ט. ■

הלכות תפילין

הרב יוסף הלפרין מיוחד ל'גנזי המלך'

קצור דינים מ'משנה ברורה'

כ. צריך שיהא הקשר מאחורי הראש למעלה בעורף שהוא סוף הגולגולת, תחת שפוע הקדקוד והוא נגד הפנים ולא כ"כ למטה, כנגד הגרון. וטוב שיהא מונח עיקר הקשר למעלה מן הגומא. ועכ"פ יזהר שלא יהא אפילו מקצת הקשר מונח במקום פנוי משער. ולכן יש להזהר,

מתוך ה-CD "התפילין והנחתן"

לצד חוץ. ויזהר שלא יתהפך הקשר בעשיתו ובלבישתו. וה"ה ב'קשר של יד' צריך להזהר שלא יתהפך. (סימן כ"ז סעי' י' סקל"ז)

כב. צריך שיהא צד השחור שברצועות לצד חוץ ולא יתהפכו בין ש"י ובין ש"ד. (סימן כ"ז סעי' י"א). ■

פרשת עקב

”אַרְץ זֵית שָׁמֶן וְדָבָשׁ”

ארץ ישראל היא זבת חלב ודבש. כמו שאלה באים מהטמא ונעשים טהורים, כך ארץ ישראל מסוגלת להחזיר את החוטאים בתשובה!

הרה"ג שלמה לויןשטיין
מיוחד ל'גנזי המלך'

”וְהָיָה עַקֵב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמְּשָׁפְטִים הָאֵלֶּה... וְשָׁמַר ד' א-לְקִיָּה לָהּ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֹסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם” (דברים ז', י"ב)

מזכויותיהם וזהו שנאמר: "לא יהיה בה עקר נעקרה" - יחד.
ומה ההסבר ל: "הא-ל הגדול הגבור והנורא"?
זה מוסבר בפסיקה הבאה: "הא-ל בתעצמות עזה, הגדול בכבוד שמה, הגבור לנצח והנורא בנוראותיה" (דברים ז', י"ז)

והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה ושמרתם ועשיתם אותם ושמרתם לך את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבותך

אם תאמר לא יכול להוריש אותם, כי אתה לא מייחס לעצמך את הכחות שתוכל להתגבר עליהם - אז אין כל בעיה, כי אומר ד' "לא תיךא מהם זכר תזכר את אשר עשה ד' א-לקיך לפרעה ולכל מצרים". אבל תחשוב שבכחך להתמודד מולם - או אז יש לך באמת סבה לפחד מהם. ככל שהאדם סומך פחות על עצמו, ד' מעניק לו יותר עזרה, ככתוב: "אני לודי ודודי לי". כמו "אני לודי" - כך "דודי" מסביר ה'בינה לעתים'.

”...לא יהיה בה עקר נעקרה” (דברים ז', י"ד)

אומר ה'חתם סופר: אין אומה שאין בה עקרים ועקרונות. אבל כדי למעט אצלם את הנזק ד' גורם לכך שעקר ישא עקרה וממילא לא יקלקלו למישהו אחר. אבל בעם ישראל זה הפוך: ד' נענה לתפילות, על מנת שעקר ישא רגילה וכן עקרה שתינשא לאדם רגיל, למעט בנס שלא ינכו להם

צפיחית בדבש"? וכאן שוב חוזר הרבי על הספור ושוב שואל התלמיד - וחוזר חלילה...
- מה זה 'הנורא'? התשובה היא: 'בנוראותיה'! האם זה עונה על השאלה?
- מה זה 'הא-ל'? התשובה היא: 'בתעצמות' (שניהם לשון חזק)
- מה זה 'גבור'? התשובה היא: 'לנצח'.

אומר הרב יאיר ישראל: הגמרא אומרת (יומא ס"ט): "ש'משה אמר 'הקל הגדול הגבור והנורא' (נחמיה ט לב). אתה ירמיה ואמר: 'נכרים מקרקרין בהיכלו, איה נוראותיו? לא אמר נורא! אתה דניאל (בא דניאל שהיה בגלות בבבל) אמר: 'נכרים משתעבדים בכניו, איה גבורותיו? לא אמר גבור'!".

באו אנשי כנסת הגדולה והחזירו עטרה ליושנה: "הקל הגדול הגבור והנורא" (נחמיה ט לב). אמרו: נכרים מקרקרים בהיכלו? הן הן גבורת גבורותיו, כי הוא שותק להם, למרות שאין גבול ליכולתו. שואלת הגמרא: ו'איה נוראותיו'? אמרו אנשי כנסת הגדולה: שבעים אומות מסתובבות סביבנו וכבשה אחת מול שבעים זאבים מחזיקה מעמד שלשת אלפים שנה בחסדי ד'.

מי תיקן את תפילת נשמת כל חי? אנשי כנסת הגדולה שאמרו: 'מי ידמה לך, ומי ישנה לך, ומי יערך לך? ואנו נחזיר עטרה ליושנה: ירמיהו ודניאל שואלים ואנו עונים: 'הא-ל' - זה חוזק ולא סתם חוזק, אלא 'בתעצמות עזה'. שזה גבורת גבורותיו!

"הגבור" - לא הפסיק בחרבן, אלא זה נמשך לנצח!
והיכן 'נוראותיו'? 'בנוראותיה'. ומה זה 'הגדול בכבוד שמה'? כאשר משה אמר לד': 'וְאֶתְחַנֵּן אֵל ד' בְּעַת הַהוּא... ד' א-לקים אתה החלול להראות את עבדך את גדלה ואת החזקה אשר מי ק-ל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשהו... (דברים ג', כ"ג - כ"ד).

ורש"י אומר: 'גדלה' 'זו מידת טובך'. בחטא העגל משה רבנו בקש: 'ויאמר ה'ראני נא את כבודך' (שמות לג יח) ומה ענה לו ד':? "אני אעביר כל טובי על פניך" (שמות לג יט) והעביר את י"ג המידות. לכן, 'הגדול' זה 'בכבוד שמה'.

ואומר ה'חתם סופר: "לא תערך מפניהם" (דברים ז כא), כי היה חשש גדול בכניסה לארץ, כי יגידו שד' גבור גדול והעובדה היא 'נכרים מקרקרין בהיכלו' והוא נותן להם לעשות כן ואיך יתן לנו

את הארץ? כי אם זאת גבורתו (גבורת גבורותיו) ד' לא יתן לנו את הארץ, כביכול.
אומר ה'חתם סופר: "כי ד' א-לקיך בקרבך קל גדול ונורא" ולא אמר "גבור", שלא תחשוב 'נכרים מקרקרין בהיכלו' והוא יתאפק ולא יגיב!

”...לא על הלחם לבודו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ד' יחיה האדם: שמלתה לא כלתה מעליך ורגלך לא בצקה...” (דברים ח', ג-ד)

מה הקשר בין סוף פסוק ג' לתחילת פסוק ד'?
אומר ד' שבעצם יכול היה להיות נס, שאותם העוגות שהוציאו בני ישראל ממצרים - יספיקו לארבעים שנה. כמו שהשמלה לא בלתה ארבעים שנה, כך גם הלחם יכול היה להשתמר במשך ארבעים שנה ולא להתעפש, או שהגוף כלל לא ידרוש את הצרכים שלו, כלומר שלא יתנהג לפי הטבע, כמו שרגלך לא בצקה! למה בעצם ד' נתן לישראל יום-יום מן במשך ארבעים שנה?

כי ד' רצה שישראל יהיו קשורים אליו, ככתוב בפסוק הבא: "...כי כאשר יסר איש את בנו ד' א-לקיך מיסרך" (דברים ח', ה). ואם נחזור לענין הבנת הפסוקים, הרי שעתה יובהרו הדברים היטב: 'ויענה ויערבה ויאכלה את המן' (דברים ח ג) מדוע? הרי 'שמלתה לא כלתה' והלחם יכול היה להספיק? אלא: "כאשר יסר איש את בנו", כך 'ד' אלקיך מיסרך'. ד' רוצה שתהיה קשור אליו. כך מסביר ה'חתם סופר'.

”ארץ חטה ושערה וגפן ותאנה ורמון... זית שמן ודבש” (דברים ח', ח)

אומר רבי מאיר שפירא מלובלין: הסגולה של ארץ ישראל, שהיא ארץ זבת חלב ודבש. החלב נעשה ע"כ שהדם נעכר, אך הוא מזין ובריא; הרבש נעשה ע"י הדבורה הטמאה והוא כל כך טוב שאפילו אם נופל שרץ לתוכו הריהו נאבד ונעשה טהור.

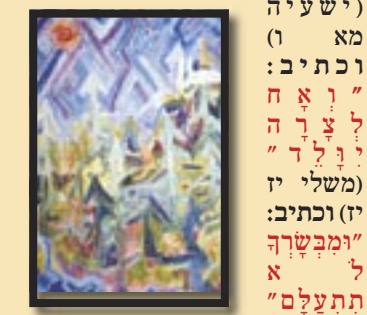
וזאת הסגולה של ארץ ישראל: כמו שהחלב והדבש באים מהטמא ונעשים טהורים, כך ארץ ישראל סגולתה להחזיר את החוטאים בתשובה! ■

בין אדם לחברו

”שבת אחים גם יחד”

כשאח בצרה צריך אדם לחשוב כאילו אביו ואמו מתחננים שיעזור ליוצא חלצם ע"פ ה'פלא יועץ'

מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד באהבה ואחוה שלום ורעות. שאם גדול חיוב האהבה ולהיות לעזרה בצרות בין אנשים זרים על אחת כמה וכמה בין אנשים אחים - איש את רעהו יעזרו ולא יאחזו יאמר

ומה מאד הגנאי בעיני א-לקים ואדם, כי יהיה ריב בין אנשים אחים ובושה להם, כלמה להם, לעגה להם ואוי להם אם אינם עוזרים זה לזה לעתות בצרה או אם האחד עשיר ואחיו עני ואינו מפרנסו בכבוד, שהרי אמרו במדרש רבה על פסוק: "אל נא תהי כמת" (במדבר יב יב) 'אמר לו אהרן למשה: 'משה אחי, צרעת זו לא על מרים אחותנו נתונה, אלא על עמרם אבינו היא נתונה'.

זאת יתן על לבו כשאחיו בצרה יצייר בעצמו כאילו אביו ואמו עומדים לפניו וקובלים עליו ומתחננים לו שירחם על יוצאי חלציהם 'ועכר שארו אכזרי' (משלי יא יז). וכדי להיות בשלום בין אחים צריך שיהיו מעבירים על מידותיהם ומוחלים זה לזה ואין מקפידים זה על זה, כי זה ראוי להיות מדת כל אדם, כל שכן בין אחים. ■

"כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יְחִיהַ הָאָדָם"

>>> המשך מעמ' 1

רצונו מן העולם, מתאדה העולם. אין עולם! מה מחיה את כל העולמות כל הזמן? רצונו יתברך שזורם אלינו. **הַמַּאִיר לְאָרֶץ וְלְדָרְוִים עֲלֶיהָ בְּרַחֲמִים** (שם) בכל רגע ..

אומר האר"י הקדוש: בלחם יש את הלחם הגשמי ויש בלחם גם החלק הרוחני. כשאדם אוכל הגוף מקבל מהלחם את הגשמי - והנשמה מקבלת את החלק הרוחני. אם לא אוכלים הנשמה לא מקבלת את המזון הרוחני, אז היא יוצאת. **כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יְחִיהַ הָאָדָם - כִּי עַל כָּל מוֹצֵא פִי ד' יְחִיהַ הָאָדָם** (דברים ח ג) - **"לֹא עַל הַלֶּחֶם (הגשמי) לְבַדּוֹ יְחִיהַ הָאָדָם"** אלא **"עַל כָּל מוֹצֵא פִי ד'"** (החלק הרוחני) - שנמצא ב'**לֶחֶם**' - **"יְחִיהַ הָאָדָם"**. יש שני אדם, יש אדם הגשמי יש אדם הרוחני ובלחם יש הלחם הגשמי ויש מוצא פי ה' שהוא החלק הרוחני שנמצא בלחם וזה מה שמחיה את הנשמה.

ר' חנינא בן דוסא אמר (תענית כה/א): **"מִי שֶׁאִמַר לְשִׁמּוֹן וְיִדְלוֹק הוּא יֵאמַר לְחוֹמוּץ וְיִדְלוֹק"**. בתו רצתה להדליק נרות לשבת, לא היה שמן. איך ידליקו? אמר ר' חנינא: שמן לא דולק. אין דבר כזה טבע של שמן שדולק, אלא יש מאמר ה' שאומר לשמן שידלוק. **"מִי שֶׁאִמַר לְשִׁמּוֹן וְיִדְלוֹק"**, הוא יכול לומר **"לְחוֹמוּץ וְיִדְלוֹק"** והחומץ אכן דלק.

כתוב בגמרא (סוטה מח/ב): **"מִי שֶׁיֵשׁ לוֹ פֶת בְּסִלּוֹ וְאִמַר מִה אוֹכֵל לְמַחַר אֵינוֹ אֵלָּא מִקְטַנֵי אֲמוֹנָה"**. אדם שיש לו אוכל היום כדי שלש ארוחות ואומר: מה אוכל למחר הוא קטן אמונה. אז אלו שאומרים איך נגמור את החדש? איך נגמור את השנה? אלה בכלל לא מאמינים. אומרים חז"ל דבר נפלא: הוא אומר מה אוכל למחר? מי אמר לך שתחיה בכלל מחר? **"מֵאַן דִּיהַב חַיִי יֵהֵב מוֹזוּנִי"**. אם נגזר שתחיה - ודאי שיהיה לך אוכל. ואם אתה לא צריך לחיות - האוכל לא יעכב. שהרי יש אנשים שמתים עם מקרר מלא. רוטשילד האיש העשיר בעולם, נכנס לכספת הגדולה שלו ונטרקה עליו הדלת ואף אחד לא שמע בזעקותיו והוא מת ליד מטילי הזהב שלו ברעב... כי מזון זה לא הבטחה לחיים כי אוכל לא מחייב חיים, אלא החיים מחייבים אוכל.

"שְׂבַעָה דְבָרִים מְכֻסִּים מְבַנִּים אֶדָם". ואחד מהם: **"אֵין אָדָם יוֹדֵעַ כַּמָּה מִשְׁתַּכְרַ" (פסחים נד/ב)**. אז מדוע משקיעים בדבר

שממילא בא? יש אחד שרודף אחרי הפרנסה ויש אחד שהפרנסה רודפת אחריו. אבל האדם טועה וחושב: **"כַּחַי וְעֵצֶם יָדִי עֲשֵׂה לִי אֶת הַחַיִל הַזֶּה"** (דברים ח יז).

הגמרא אומרת מפורשות (ביצה טז/א): **"כֹּל מוֹזוּנְתֵי שֶׁל אָדָם קְצוּבִים לוֹ מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד יוֹם הַכְּפוּרִים"** (סוף שנה הבאה), מתשרי עד תשרי חוץ מר"ת תשרי", - **"מֵהוּצֵאת שַׁבָּתוֹת וְהוּצֵאת י"ט וְהוּצֵאת בְּנֵי תַלְמוּד תּוֹרָה"** שאם פחת פוחתין לו ואם הוסיף מוסיפין לו. זה מחוץ למוזנות הקצובים. מה הפירוש קצובים? אי אפשר שיהיה לך יותר ממה שנקצב. אפשר לעשות מאמצים בכל מיני דרכים להגדיל את השכר, אבל השאלה כמה ישאר לך לשמוש בנטו. השאלה כמה תוציא על תקונים, על בריאות וכו'. אוכלי המן אכלו מעט והתברכו במעיהם. אנו אוכלים הרבה ולא שבעים. משקיעים כחות אבל לא בדברים שבאמת צריכים.

מרן החיד"א אומר: **"סְלֵעִים מְחַסֵּה לְשִׁפְנִים"** (תהלים קד יח) - יש מטבעות שנקראים סלע. רודפים אחרי הסלעים, אבל סלעים זה המחסה לשפנים...הם מחסה לאלה שפוחדים ואינם בוטחים בה' יתברך. ויש האוסרים איסר על נפשם. איסר זה עוד מטבע קטן. הם אוסרים עצמם במאסר של האיסר לכל ימיהם. טובעים (מטבע) כל הזמן בענין של הכסף.

כי נכספים מאד אליו. בתרי"ג מצוות אין מצוה לעבוד. להיפך, כונת הבריאה היתה שאדם יעסוק בחכמה ובמושכלות ולא יעסוק בעבודה כלל. אבל כיון שבעונות חטא האדם הראשון, נענש ונתקלל ונצטווה **"בְּזַעַת אֶפְיָה תֹאכַל לֶחֶם"** (בראשית ג יט), לכך צריך לעשות מעט השתדלות כדי לצאת ידי חובת הקללה. אבל ב"ה התורה לא אמרה כמה שעות צריך להיות מקולל. יש כאלה שעובדים שעות נוספות - 'קללות נוספות'. מה יעשה החכם? ירבה בקללה, או ימעיט בקללה? יותר ממליון ענים ומובטלים יש במדינה זו וכי משהו מת מהם ברעב? אך, המונים מתו בשאר מיתות רעות, שאף אחד לא מפחד מהם. איך שהיצר הרע עובד עלינו...

עתונאית אחת מהרצליה שאלה אותי: **"תֵּאמַר לִי כְבוֹד הַרְבַּ מִמָּה אֵתָה מִתְפַּרְנֵס?"**, אמרתי לה: **"מֵהַקֶּבֶה"**. אמרה לי: **"כֵּן, אֲבָל בְּמִכּוֹלֵת קוֹנִים עִם שְׁקֵלִים"**, השבתי: **"גַּם אֲנִי קוֹנֵה עִם שְׁקֵלִים"**, שאלה: **"וּמִנֵּין לָךְ הַשְּׁקֵלִים?"**,

מתחבר'ים...

עם הרב

אמנון יצחק שליט"א

ביום ראשון 28/08/05

השערים יפתחו ב-19:30 תחילת התוכנית ב-20:30

באולמי אור אור יהודה קניון קנאור רח' אליהו סעדון 120

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר" הערב מאובטח דמי כניסה 15 ש"ח לכיסוי ההוצאות

WWW.SHOFAR.NET

יוסף קלוסקי בן אברהם ואשתו דניאלה בת גיוליה לזכות בן זכר Yosef Calosky ben Avraham and his wife Daniela bat Giulia	השותפים: לאונה סונינו בן ג'וליה - אלדו אמתי בן אוג'ניו - אדורדו ספריה בן אמליה לחיים טובים Leone Sonnino ben Giulia Aldo Amati ben Eugenio Eduardo Safdie ben Emilia	אילנה בת מזל לעלוי נשמתה	זכרון עולם
---	---	--------------------------	------------

נסיעה לקברות הצדיקים עם הרב אמנון יצחק

זכאי "חי כפליים" 50% הנחה

ביום רביעי י' באלול 14.09.05 יציאה בשעה 7:30 בדיוק

המסלול:	11:30 טבריה	קבר רבי מאיר בעל הנס, ר' עקיבא, הרמח"ל
	13:00 כינר	הרצאה של הרב אמנון יצחק שליט"א
	14:30 כינר	ארוחת צהרים כיד המלך
	17:00 עמוקא	קבר רבי יונתן בן עוזיאל

ההרשמה במשרדי "שופר" רח' מתתיהו 10, בני ברק טל: 03-677779

טעם, גבון.

שמן קנולה טעמן

יגרון באיכות:
השמן עמיד בטיואון ואינו נשרף.
אכן אינו מפיק ריח אלאי "שרוף".

יגרון אשורי בריאות:
רק 5.5% שומן רווי!

יגרון בטעם:
טעמו של השמן נפלא, ונוכחותו
משביה כל גפריט!

יגרון בהכשר מהודר!

הציבור פסק: שמן קנולה של - הנמכר ביותר בציבור החרדי!

"עשרת המוצרים הנמכרים ביותר באוכלוסיה החרדית, לפי סדר הדירוג, הם: חלב מהדרין בשקית תנובה, 3%, 55 גבינת תנובה, קוטג' תנובה 5%, "גילה" תנובה (לבן), חלב בשקית טרה 3%, גבינת תנובה 5%, באריזה חסכונית, קורנפלקס תלמה, גבינה 5% תנובה בד"ץ, סוכר לבן סוגת ושמן קנולה של טעמן"

מחקר מיוחד שביצעה איי.סי.נילסן ישראל בקרב הציבור החרדי (מאי 2004 - אפריל 2005) ואשר פורסם ב"מעריב" וב"ידיעות אחרונות" ב-24.6.05 - קבע: